

שחוותנו הייתך קדושה, השומרת את חייו הרוחניים מミתת אכזריה, היא שימצא בעבריו ומדינותו חילך רשות מקודש לתלמוד תורה, ששם לחץ מדיני לא יוכל להסיר מעתנו את החובה הקדושה הזאת.

ובשחייו אבותינו עומדים במעטה הצבאי הייתך נמרץ בכיבוש הארץ, נאמרה ליהושע התוכחה על אשר ביטל את הישיבה יום אחד, ושר צבא ד' אמר לו: על של עתה באתי, על שביטלתם תלמוד תורה (אגרות ראה ג תתי).

(ע"ב) 'כבוד תורה דיחיד חמור...' –

...ומזה יש עוד להתבונן מהו גודל החיקוב על בני תורה להיות מעשיהם מותוקנים, שהרי אם בן תורה שקוע חייו בחטא כמה הוא גורם בזה בזין לתורה ח"ג, והרי זה דומה כאלו בא אליו המלך לבקרו והוא מבנישו למקום מילולך שבביתו. וביתר ערך להיזהר מכל מה שמספריד ערך תורה. ושנינו באבות (ג' י"ז) אם אין תורה אין דרך ארץ ואם אין דרך ארץ אין תורה' ופירוש הגרא"ח ז"ל אם אין לו תורה אין אפשר להיות לו דרך ארץ, ואם אין לו דרך ארץ התורה תהיה לו ללא הועל והיא במיוחד דבזה הוא מאבד חשיבות האדם ואין זה כבוד לתורה ואז אינה מועלת לו. ומהאי טעמא כבוד התורה דיבוזה הוא מאבד חשיבות האדם ואין זה כבוד לתורה ואז אינה גרא"ה. לבבוד התורה (משנת ר' אחנן ח"א עמ' ריד).

'אמור רבא: פשיטה לי עבודה ומקרא מגילה – מקרא מגילה עדיף... תלמוד תורה ומקרא מגילה – מקרא מגילה עדיף' –
תיבת ונשמע יש במסורת שלוש פעמים; ונשמע קולו בבא אל הקדש – הינו עבודה; כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע – תורה; ונשמע פתגם המלך – קריית המגילה. וכתווב שם בסמוך כי רבה היא –
שהיא עדיפה יותר. ו גם רבה אמרה (בכל הטעורים תעשה כתלה. וכנראה גרא"ה רבבה).

דף ד

'נשים חייבות במקרא מגילה שאף הן היו באו הנס'. בכתביו תלמידי הגרא"ז (ערכין ג') מובא שחקר האם טעם זה בא להוציא מצות מקרא מגילה מכל המצוות שהנשים פטורות בהן משום שהזמן גorman, ושוב נכללות הנשים בעיקר החיקוב, הכלול אנשים ונשים כאחת, או שמא טעם זה מצד עצמו הוא המחייב את הנשים בחיקוב מוחודש.
ונפקא מינה לעניין עבדים שהוקשו לנשים לחיקוב מצוות; אם ננקוט שבמגילה אין פטור של מצוה שהזמן גרא"ה – גם העבדים יתחייבו, נשים. ואולם אם הנשים חייבות מטעם מוחודש, ואוטו טעם אינו קיים בעבדים – אין לחיבת העבדים.

ומדברי הרמב"ם (מגילה א) משמע שעבד פטור ממקרא מגילה, שכותב 'עבדים משוחריים חייבם'.
(וון הסביר דבריו הגרא"ז קמינצקי בספר אמר ליעקב, שחיקוב הנשים הוא חדש מפני שהיה באו הנס, משא"כ בעבדים). ואילו מהטור (או"ח תרפט) משמע שעבד חייב. וכן דעת בה"ג. וכן פסקו הב"ח והמגן-אברם.
והרב"ש (בשו"ת תנב-תנגו) כתב שדברי הרמב"ם 'עבדים משוחריים' – שטפא דקולםסה הוא, ובאמת עבדים נשים לחיקוב. אלא שיש לפרש שאותו הטעם האמור בנשים, שאף הן היו באו הנס, שייך גם

בעבדים, שגם הם היו בגורלה [וע"ש שדחה הפירוש 'אף הן היו באותו הנס' – שהנש נעשה ע"י אשה, שלפירוש זה אכן אין בטעם זה לחיב עבדים].

ואולם דעת השואל שם נוטה לומר שעבדים פטורים, וכותב לדיביך כן מהסוגיא בערכין.

לפי הצד השני אפשר לברר טעם נוסף לשיטת בה"ג שאין הנשים מוציאות אנשים, כי חובן נובע מדין אחר ולא מעיקר המציאות (סבירא קרובה לו מובאת בשו"ת חות יאיר י' בט"א). ואולם אין זה הכרח כי יש לומר שהנשים מוציאות אנשים גם שאין חובם מטעם אחר. וכך צריך לומר לפי מה שכתב הרמב"ם (א,ב) בדעת הרמב"ם שנשים מוציאות אנשים, הגם שלחן"ל בדעת הרמב"ם עבדים פטורים. וע"ע בהרחבת חקירה זו ובמסתעף, בברכת מודכי ח"ב מב.

וע"ע בשו"ת אבני נור (אי"ח תמב) לענין חזי עבד וחזי בן חורין בקריאת המגילה. וע"ע מצות ראה סי' טרפה.

יש מביאים מכאן מקור לדברי הרמ"א (תרצה,ד) שאשה חייבת במשלוּח מנות וmontot לאביונים כאיש, שהרי גם הנשים היו באותו הנס (עפ"י בחר"א ופרי מגדים שם). ויש חולקים ווסוברים שפטורה מפני שאיש נאמר במגילה ולא אשה (עפ"י פרי חדש). וכותב מגן אברהם על דברי הרמ"א: לא ראיתי נזהרין בזה. ואפשר דוקא באלמנה – כתב שחיבת) אבל אשה שיש לה בעל – בעלה משלה בשביבה לכמה אנשים. ומכל מקום יש להחמיר (הובא במשנ"ב שם).

ובדברי הפרי-מגדים משמע שלמסקנתו אשה נשואה אינה צריכה לשולח באופן עצמאי. זיראה יותר דהמנגוג כהיום דהאשה מכינה המנות השולחים מהבית מיני אוכלנים וכו' ואם אחר כך לוקח השולחה מהבית מה שהיא הזמינה לשולוח – יוצאים בזה גם החומרא, דאדרת כל הבית שולחים. ואם היא גם מכוננת לכך – מה טוב' (שבט הלו"ח קמו).

והගרש"ז אויערבך זצ"ל (מובא בהליכות שלמה אדר יט,ט) הורה שטוב שיאמר הבעל לאשתו, וכן לבתו שהגיעה לארון וסמכה על שלחן, שהוא נוטן גם עבורה מנות לאביונים ומשלוּח מנות. או שיתן להן רשות לחתת בעצמן, אבל אין צורך לזכותן במעות או במנות שהרי לא נאמר בזה 'לכם', ומה שכתב המג"א להחמיר היינו שישלח הבעל גם בשביבה ווידיינה, וכן יודיע למקבלי המנות שידעו שהמשלוּח גם ממנה.

בസודה נראה שלכל הדעות הנשים חייבות מטעם שאף הן היו באותו הנס, ולא נאמר בה 'איש' דוקא, וגם הוקשה עשויה לוכירה.

דרבי אומר: אומר אבנ' – ע' בMOVEDא בקדושים ט וב"ב קבד.

(ע"ב) ... ואם איתא ליקדמו ליום הכנסה דאחד עשר הוא? – מיום הכנסה ליום הכנסה לא דחיןן. יש לפרש, משום שלמדנו מן הכתוב (ב). שאין להקדם הקריה יותר מי"א באדר, ואם י"ד ביום שני אין מקדים ליום חמישי – מזה מוכח שלא חשו חכמים כל כך לטובות הכרכים לדוחות ליום הכנסה הקודם כיון שעכשיו הוא יום הכנסה ויכולים לקרוא בו, א"כ הוא הדין מיום חמישי ליום שני אין מקדים (עפ"י טורי אבן).

לא תימא כדי שישפכו מים ומזון אלא אימה מפני שמשפכים מים ומזון לאחיהם שבכרכים. רשותי והמאירי מפרשין ששכר הוא על כך שמשפכים, לכך הקללו עליהם לקרוא ביום הכנסה. ויש מפרשין, מפני שמשפכים ביום הפורים מים ומזון לאחיהם, ואילו היו נזרכים לקרוא באותו היום, היו טרודים בהליכה ובchorah ובקריאת והיו נמנעים משחת פורים, אבל עתה שקוראים ביום הכנסה הרי משפכים מזון ב"י לבני העיר והווורים למקומם לשמחה. ואחרים פירשו: כיון שמשפכים

ב'יום הכנסה לכך הקלו עליהם לקרוא או כדי שלא יתבטלו מסעודה ביום י"ד (ובא בירטב"א). לפי זה מה שאל הכהרים מקדמים כ舍ל י"ד בשני וב חמישי כדי שייפנו לשמה, וזה משום הטעם שנאמר קודם, שאין מקדמים מיום הכנסה ליום הבניתה, ולא חורו בגמר מטעם זה, אבל *לפרש* למסגנא אין צורך לטעמים שהוכרו קודם.

חל להיות בערב שבת, כפרים ועיירות גדולות מקדמים ליום הכנסה ומקפין חומה קורין בו ביום. רבינו אמר אני לא ידחו עיירות ממקומן... מא' טעםא דת"ק... שאני הכא דלא אפשר. ורבינו מ"ט... שאני הכא דלא אפשר. ויסוד מחלוקת הוא האם להעדיף ליתן שבת לכריכים ע"י דחית העיירות ליום הקודם, או שבת העיירות עדיף, שלא ידחו ממקומם (עפ"י ריטב"א). אפשר ששורש השאלה הוא האם עיקר הפורים הוא לבני הפורים, כדורי הרמב"ן בראש המסכת שניסים היה גדול יותר והם התחילה בעשית יום טוב, או – לדברי הר"ן – שהכריכים עושים בט"ז וכבר לנש שונן שהיה גדול יותר.

חל להיות בשבת, כפרים מקדמים ליום הכנסה ועיירות גדולות קורין בערב שבת ומקפות חומה לאחר. רבינו אמר: אומר אני הוואיל וגדרו עיירות ממקומן ידחו ליום הכנסה – לפי שביהם שייש אינו זמן קרייה קבוע לשום אדם, לא לכריכים ולא לכפרים, לכך מסתבר לדוחות את בני העיירות ליום הכנסה שהוא יום קרייה לכפרים [אבל לאחרם ליום הכנסה, שהרי יכולם לקרוא ב"י' שהוא יום קרייה לרוב העולם (עפ"י ר"ג)]. טעם נוסף: מפני שי"ג הוא יום מלחמה, עדיף שלא לקרוא בו אלא ב"י' וב"ב – לכך כ舍ל י"ד בשבת קוראים בני העיירות בחמשי שהוא י"ב, וכ舍ל ט"ז בשבת קוראים בני הכריכים בערב שבת שהוא י"ד (ריטב"א עפ"י הירושלמי. וע"ע בתורי"ד בשם הירושלמי).

גזירה שמא יטלה בידו וילך אצל בקי ללימוד ויעבירנה ארבע אמות ברשות הרבבים'. ע' בMOVED בסתוכה מג, בהסביר דברי הראשונים מודיע נקטו העברה ברשות הרבבים ולא הוצאה מושות לרשות. וע"ע שם מב: ושבת צו.

דף ה

מגילה בזמנה קורין אותה אפילו ביחיד. שלא בזמנה בעשרה... והאמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שלילת ממשמיה דרב: פורים שלל להיות בשבת, ערב שבת זמנה... אלא לאו הכי קאמר שלא בזמנם זמנם...? משמע בגמרה שהקדמות המגילה לערב שבת כ舍ל י"ד בשבת, נחשבת 'שלא בזמנה'. מכאן למד המשנה-ברורה (תרצ סקס"א ובשעה"צ) אודות כריכים המקדמים לקרוא בערב שבת כ舍ל ט"ז בשבת, שאין להם לקרוא בפחות מעשרה ברכחה.

ואילו בחזון איש (קנה,ב) תמה על כך, שלא מצינו שקרייה ביום י"ד וט"ז תיחשב 'שלא בזמנה', ורק כشمקדמים ל"ג מבואר בגמרה שאין זה זמנה וצריך עשרה. וכן דקדק מלשון הרמב"ם. (ואולם שאר ראשונים נקטו שgam ha b'כל 'שלא בזמנה' ערא"ש רשב"א רוז"ה וריטב"א), אלא שמהגמרא אין הדבר מוכח).

אי זו היא עיר גדולה – כל שיש בה עשרה בטלנים. פחות מכאן הרי זה כפר. אף על פי שבני העיירות אינם מספקים מזון לאחיהם, בכל זאתدينם ככפרים להקדמים ולקרוא, מאחר וצריכים לילך

ב. לעניין מקרה מגילה, משמע בתורה"ש בשם ריב"א שאף אם ננקוט קדושה ראשונה לא קדשה לעתיד לבוא – קוראים בט"ו אעפ"י שנחרבו החומות. וכן כתוב בטור אבן. פרטים נוספים בדיני 'עיר חומה' – ע' בערךין לב.

דף ד

ה. אלו מאמרין נוספים של רבי יהושע בן לוי בענייני קריית המגילה מובאים בסוגיא?

מאמרין נוספים של רבי יהושע בן לוי: –

לוד ואונו וגיא החרשים – מוקפות חומה מימות יהושע בן נון הן [ונחרבו בימי פילגש בגבעה, ובנואן אלפעל. חזו ונגפל ובאASA ושיפוץ, כמושכר בדורי חיים].

נשים חייבות במרקא מגילה, שאף הן היו באותו הנס.

א. לדעת רשי"י (ערכין ג. וכ"כ המ"מ בדעת הרמב"ם), הנשים מוציאות את האנשים (וכ"כ הריטב"א אלא שכח שאין זה כבוד החיבור, ובכלל 'מאה' הוא. ועתות' סוכה לת). ואילו התוס' כתבו להוכחה מהתוספה שאין האשה מוציאה את האיש. וכן הביאו מבה"ג שモוציאה את מינה ולא את האנשים (וכ"כ המרכבי מואב"ה).

ולחוציא נשים רבות, יש מי שכתב שאינה מוציאתן (קרבן נתnal בשם התוס' משומ ולול, מובא בשער הzin תרਪט סקט"ו). ויש חולקים (כן הוא בלוח ארץ ישראל, וכן דעת הגרש"א – ע' הליקות שלמה אדר פ"ט דבר הלכה ד).

יש אומרים שהאשה אינה חייבת בקריה אלא בשמיעה, ואם קוראת לעצמה מברכת 'לשםך מגילה' (ר"ן בדעת בה"ג; מרדכי, מובא ברמ"א תרפט, ב [וכ"ה בלוח ארץ ישראל, וכן נהגו בבית הגרש"א הליל"ש ט, ג בהערה]. ובכח"א כתוב 'לשםך מקרא מגילה', וכ"ה הלשון המובא בט"א אגב ריחטא, וכ"ה בסידור עולת ראייה). ולדעתו זו מצדד המגן-אברהם שלא תקרא האשה לעצמה. ומכל מקום אם אין מי שיקרא לפניה – תקרא לעצמה בмагילה כשרה ובברכה (משנ"ב ושהע"צ שם). וכששותפות כמה נשים את המגילה, תברך אותן ל'שםך' ותוציא את חבורותיה (הליקות שלמה יט, ג).

ב. אם האשה יצאה ידי חובה, אפשר שאינה מוציאה אשה אחרת או קטן, semua אינה בכלל דין 'ערבות' שאעפ"י שיצא מוציא (פרי מגדים, מובא באהל ר"ס תרפט).

ג. יש שכתבו בדעת הרמב"ם שעובדים שאינם משוחרים פטורים מגילה (ע' בכתביהם המיויחסים להגרי"ז ריש ערכין; מנות ראייה). ואילו מהטור (תרפט) משמע שחיבר. וכן דעת בה"ג. וכן פסקו הבהיר"ח ומגן אברהם. וכן י"א אף בדעת הרמב"ם (עפ"י תש' רשב"ש תנב-תנגו).

פורים של לחיות בשבת – שואלים ודروسים בעניינו של יום [ויאין גוררים שמא מותוק כך יעבירו המגילה ברשות הרבהם].

א. רשי"י מפרש לדריש באגרת הפורים ברבים. וכ"כ הריטב"א והר"ן שדרושים המגילה בעניינו של נס, אבל לא בהלכota המגילה שהרי כבר נקראת קודם השבת. (וע' גם מג"א תכלט, א. שכמו כן בפסח דרושים בו ביציאת מצרים. וע"ש בשו"ע הגרי"ז שה"ה בכל מועד, דרושים בטעמים שבובורים נצטווינו לעשות המועד. אך בר"ן משמע לכ"א שבספסח דרושים בהלכota. וכ"מ לאלן טז. במרדכי שדרש לחכמים בהלכota קמיצה ביום ט"ז בניןן כמש"כ רשי"ז).

ב. דוקא בשבת דורשים מפני שאין קוראים המגילה, אבל בחול אין צורך שהרי קוראים המגילה ויש פרוסום הנש יותר (תוס. וכ"מ ברמב"ם). ויש סוברים ששבת לאו דוקא אלא הוא הדין בחול (כן פרש הג"א (תורתנו) דעת השו"ע שהשmittת הלכה זו, שלדעתו בכלל שאר ימים טובים הוא שודורשים בעניינם).

ג. כן הדין בכרכימים כשלל ט"ז בשבת, דורשים בעניינו של יום שבת (טור או"ח תורתנו). וכן הוו רבני ירושלים הלכה למשעה (עפ"י הגרא"ע שלזנגר והגר"ו וויס – הובאו בשבת הלוי ח"ה פג. והסכים כן למשעה. ולדעת כמה פוסקים (תכל) אין גותגים כן בכל יום טוב).

ח'יב אדם לקרוא את המגילה בלילה ולשנותה ביום (וכך לנש שהיו זועקים ביום צרתם يوم ולילה (רש"י) כתוב במזמור 'אליל השחר' שאמרה אסתר: אלקי אקרא יום ולא תענה ולילה ולא דמייה לי. רבינו הילבו אמר עולא ביראה: שנאמר למען יומך כבוד ולא ים ח' אלקי לעולם אודך).

ואף על פי שمبرך ברכת החון בלילה, חזר וمبرכה ביום כי עיקר פרוסום הנש הוא בקריאת היום. וכן משמע מהמקרא שהביהו, שהקדמים קריית היום כי היא העיקר, וגם עיקר הסעודה היא ביום והרי הוקשה הוכירה לעשייה (תוס' וויטב"א. וע' טורי אבן שקריית הלילה אינה אלא מדרבנן והסימוכה על המקראות, אבל קריית היום חובה מדברי קבלה ברוח הקדרש שהוא כדורייטה. וכ"מ בר"ז ריש המסכת שצדד שבני הכהנים פטורם מקריית הלילה). ויש אומרים שאין מברכים ברכת החון ביום (ערמ"ב אג וטוא"ח תרצב; מרדכי בשם רש"ב). ונראה שלשיטות אפילו קרא בלילה ולא בירך אין מברך ביום, שכן הקריאה חדשה אצלו).

ג. מדוע אין קוראים המגילה בשבת?

ב. חל י"ד באדר בערב שבת או בשבת, متى קוראים המגילה בעירות הגדלות ובכרכימים המוקפים חומה?

א. אמר רביה: הכל חיימים בקריאת מגילה ואין הכל בקיים במקרא מגילה; גזירה שמא יטלה בידו וילך אצל בקי ללימוד ייעברנה ארבע אמות ברשות הרבים. רב יוסף אמרו: מפני שעיניהן של עניינים נשואות במקרא מגילה (לקבלת מתנות לאבינוים, וא' אפשר בשבת).

א. רב יוסף אינו חולק על הטעם הראשון, שהרי מפני אותו הטעם גוזרו בשופר ובלולב, אלא שהוסיף טעם לאסור אפיקו במקדש שאין שם גורת' שבות' עפ"י"כ אסור משום העניינים (תוס'). וע"ע בחודשי הגרא"ר בנגיס ח"א ס.ח.

ב. יש לזכוח מדברי הפסוקים שדנו דין מוקצת בмагילה בפורים של שבת, שחכמים אסרו לקרוא בשבת זו בмагילה כשרה אף בתורת רשות (עפ"י מכתבי הגרא"ח קנייבסקי והגר"א נבנצל שליט"א, תשס"ה).

ג. אף מי שהיה אנוס מלקרוא קודם השבת, לא יקרא בשבת [וain אומרים לא גוזרו אלא על הציבור, אבל לא באיש פרט – שלא חילקו חכמים בגורותם] (עפ"י מגן אברהם תרצב סק"ו והגחות ברוך טעם). והוא הדין לקטן שהגדיל בשבת, לא יקרא בשבת (עפ"י הגרא"ע שלזנגר; שבת הלוי ח"ה פג.).

ב. לסתם מתניתין, כשלל י"ד להיות בערב שבת, עיריות גדולות וכרכימים המוקפים קוראים בו ביום. וכן דעת רבינו ורבי יוסי בבריתות.

ויש תנא הסובר שבני העיירות מקדימים ליום הכנסה ככפרים ובני הרכבים קוראים ב"ד (בכל שנה ו שנה – בכל השנים שהעיירות קודמות למועדם). ותנא אחר סובר שהעיירות קוראות בזמןן והרכבים מקדימים ליום הכנסה (בכל שנה ו שנה – כשאר שנים שעיירות ב"ד ומונם אינו זמן המוקפים. ולדברי הכל לעולם אין קוראים לאחר הזמן הקבוע, בכתב ולא בכתב. רשי"ב. עפ"ג מגילה א,יד).

הלהקה כסותם מתניתין שבני העיירות והמועדם קוראים בערב שבת (רמב"ם מגילה א,יד).

חל י"ד להיות בשבת; לסותם משנתנו וכן דעת רב בבריתא, כפרים ועיירות גדולות מקדימים ליום הכנסה, שהואיל ונדרה העיירות מיוםם – ידרו ליום חמישי. ותנא קמא בבריתא אמרו: כפרים מקדימים ליום הכנסה ועיירות גדולות קוראים בערב שבת. וכן אמר רב (ה).
 הרמב"ם (מגילה א,יד) פסק שבני העיירות קוראים בערב שבת – כתנא קמא דבריתא וכרב, דלא כסותם משנתנו. והרבא"ד השיגו (וע' מ"מ). ובריטב"א משמע שיש סברא לומר כאשר אין כפרים מקדימים, אף בני העיירות יקראו בערב שבת.

בכל מקום שמקדימים הקריה מפני השבת, מקדימים גם את המתנות לאביוינם ליום הקריה וכדילולן.

והסודה עושים ביום שלאחר השבת (עפ"י הירושלמי). וכן נפסק בשלוחן ערך תרפה, וכן דעת ר'דב"ז מג"א ק"ג ונוב"ז). ויש אומרים בשבת (עפ"י רלב"ח – בדעת תלמוד שלנו. ועריטב"א ה. בשם 'יש מפרשין' ור"ז בשם ראה). ובפרי חדש צד לעשות הסודה בשבת וביום ראשון (mobaa b'shu'a'). ולא נהגו בירושלם להוסר בשבת סודה מיויחדת לכבוד פורים אלא מרבים בסעודות השבת. הליכות שלמה כא,ו).
 ומשלוחות מנות עושים ביום שעשוי הסודה (משנ"ב תרפה סק"ה). וכן נקט כהנחה פשוטה באג"מ או"ח ח"ד קה,ז. ודעת החזו"א (קנה,א) לשולח ביום שננות נמות לאביוינם (והגשו"א נהג בצעעה להדר לשולח גם בשבת, כחומרא בعلמא. ופעם שלח אף ביום שישי. הל"ש כא הערכה 11).

דף ד – ה

ג. א. מתי מחלקים מנות לאביוינם בכפרים המקדימים ליום הכנסה? ומתי נהוגת השמחה?
 ב. האם המגילה נקראת ביחיד או ב齊יבור דוקא, בזמנה ושלא בזמנה?

א. כשהכפרים מקדימים לקרוא ביום הכנסה – גובים בו ביום ומחלקים בו ביום, מפני שעיניהם של עניינים נשואות במרקא מגילה, אבל שמחה (של מאכל ומשתה) אינה נהוגת אלא בזמןנה.
 וכן משלוחה מנות עושים בזמנה, ב"ד (ע' חזו"א קנה,א).

ב. אמר רב: מגילה בזמןנה, קוראים אותה אפילו ביחיד. שלא בזמןה [כגון בני כפרים המקדימים (רש"י), ומבואר במרקא שהוא הדין לבני עיירות כשל י"ד בשבת ומקדימים לקרוא בערב שבת – בעשרה. רב אשי אמר: בין בין שלא בזמןנה – בעשרה. היה מעשה וחשש רב לדברי רב אשי (שהזר על עשרה וקיבצם אף בזמןנה).

א. כשאין עשרה, לא אמר רב אשי שאינו לקרוא, שאין אישור קריאתה ביחיד אלא מצוה לקרותה בעשרה (רש"י). ופרשו ראשונים בדעתו שהייב לקרוא ביחיד כשאין עשרה. וכן משמע מדברי הרבא"ד בהשגתיו על הרמב"ם מגילה א,ז) שהייב לקרוא ביחיד כאשר אפשר בעשרה, וכן דעת הרוז"ה